

Voortgangs Rapport 2005-2007

Stamboek *Geochelone elegans*, (Schoepff 1795)

Foto: Arnaud van den Berg

stnr : 205

Voortgangs rapportage stamboek *Geochelone elegans* 2005-2007

Inhoud

	pagina
1.0 Inleiding	3
1.1 Activiteiten 2005-2007	4
1.2 Hongkong I groep	4
1.3 Hongkong II groep	4
1.4 Inbeslagname Nederland	4
2.0 Stamboek populatie	5
3.0 Locaties	5
4.0 Geboortes	5
5.0 Sterfte	5
6.0 Overdrachten	5
7.0 Discussie	6
Literatuur	8

1.0 Inleiding

In het jaarverslag 2004 deed Peter Bulsing, toenmalig stamboekhouder, een oproep aan de stamboekdeelnemers. Peter zocht een opvolger om het stamboek over te nemen.

In dat zelfde stamboekverslag kan men de nuanceringen lezen waartoe Peter uiteindelijk heeft besloten het stamboek over te dragen.

Uiteindelijk ben ik in de zomer van 2006 benaderd door Peter en per 1 januari 2007 mag ik mezelf stamboekhouder van het stamboek *Geochelone elegans* noemen. Vanaf deze plek wil ik Peter bedanken voor zijn enorme betrokkenheid en inzet voor dit stamboek dat hij in 2002 een nieuw leven heeft ingeblazen. Gelukkig kan het stamboek op zijn betrokkenheid blijven rekenen daar Peter bereid was co-stamboekhouder te zijn.

Omdat door allerlei omstandigheden de jaarverslagen 2005 en 2006 ontbreken, heb ik in overleg met het bestuur van het ESF en Peter Bulsing besloten om een eenmalige voortgangsrapportage over de jaren 2005 tot en met 2007 te formuleren.

Voor deze rapportage heb ik actief de ESF deelnemers benaderd. Er zijn omstandigheden waardoor dit voorrang verkreeg. Van de andere deelnemers heb ik van een selecte groep steeds wel informatie gekregen. Zover kan ik zeggen dat ik een redelijk beeld heb van het stamboek. Komend jaar zal ik de stamboekdeelnemers allemaal benaderen.

1.1 Activiteiten 2005-2007

Het aantal inschrijvingen sinds 2004 is sterk toegenomen. Op het moment van schrijven spreken we van 271 inschrijvingen. De toename is vooral toe te schrijven aan nieuwe deelnemers waarvan een aantal geslachtsrijpe dieren (lees kweekgroepen) betrof. Ook is het stamboek sterk gegroeid door geboortes (Hoera !!). Al is in de voorgaande jaren al sporadisch wat nakweek geweest, sinds 2005 wordt er in toenemende mate melding gedaan van reproductiviteit. Helaas zijn er in de periode 2005-2007 ook dieren overleden. Zowel binnen de HK groepen als bij de andere inschrijvingen. Veelal is de doodsoorzaak onbekend.

1.2 Hongkong I groep (HKI).

In de periode 2005-2007 zijn er slechts twee dieren overleden. Het oorspronkelijke aantal van 39 staat nu op een schamele negen. In het jaarverslag van 2004 werd er min of meer al voorspeld dat er mogelijk meer dieren uit deze groep het niet zouden redden.

Deze schildpadden bevinden zich op vier locaties (twee in Nederland met gezamenlijk 4 dieren en twee in Duitsland met 5 dieren). Er zijn nog steeds enkele sterschildpadden uit de 'Hongkong I groep' die niet of nauwelijks in gewicht zijn aangekomen. De verwachting dat er meer sterfgevallen zullen worden gemeld is onvermijdelijk. Van zes dieren is bekend dat deze gestaag groeien en wellicht tegen een gewicht aan zitten die past bij de geslachtsrijpheid van de dieren. Het betreft een locatie in Nederland en Duitsland

Op de locatie in Duitsland zijn de eerste eieren gelegd. Het betreft dieren die zijn ondergebracht bij Hans-Jurgen Bidmon.

Het betreft een legsel dat bestaat uit vier eieren die zijn gelegd op 24 augustus 2007 tussen 16:00u en 19:00u s' middags. Het gewicht van de eieren betrof 2 x 23g, 22g and 25g. Na de ei afzet bedroeg het gewicht van het wijfje 1051g. Dit legsel bleek onbevruucht. Later dat jaar is er een tweede legsel afgezet door hetzelfde vrouwtje. Wie weet !

1.3 Hongkong II groep (HKII)

In de periode 2005-2007 is er melding gedaan van zes sterfgevallen. Enkele nog vrij recent. Toch is dit een stabiele groep. Gemiddeld genomen groeien de dieren goed en functioneren ze prima. Het betrof een inbeslagname van 44 dieren waarvan er op dit moment nog 35 in leven zijn. Deze dieren bevinden zich op negen locaties (7 in Nederland met gezamenlijk 22 dieren, 1 in Duitsland met 8 dieren en 1 in Engeland met 4 dieren). Naarmate de jaren verstrijken blijkt dat binnen deze groep een overschot aan mannen gaat ontstaan. Er zijn locaties waar de aanwezige dieren allen mannelijk zijn.

1.4 Inbeslagname Nederland

Van de acht dieren zijn er nu nog zeven in leven. Er zijn verder geen bijzonderheden gemeld, dan dat op één locatie alle dieren mannelijk zijn.

De dieren zijn verdeeld over twee locaties.

2.0 Stamboek populatie

Op 31 december 2007 waren er 270 dieren geregistreerd (53.51.171)
Van dat aantal waren toen nog 207 (40.45.122) in leven.

3.0 Locaties.

In het stamboek stonden per 31 december 2007 41 locaties vermeld.
Nederland (26), België (8), Duitsland (4), Engeland (2) en Frankrijk (1)
Op zes locaties worden geen ster schildpadden meer gehouden.

4.0 Geboortes

Sinds 2005 wordt er in toenemende mate melding gedaan van nakweek. De eerste melding (2005) kwam van een locatie in Nederland op deze locatie zijn verder geen geboortes meer vermeld. Het jaar daarop (2006) werden het al drie locaties met nakweek (2 in Nederland en 1 in België). Ook het afgelopen jaar (2007) stonden deze drie locaties weer garant voor nakweek.

Te samen zijn er 41 schildpadden geboren sinds 2005. De verwachting is dat dit de komende jaren gaat toenemen. Een nieuwe locatie in Engeland, met volwassen dieren, zal het komende jaar de aanwas stimuleren.

We mogen voorzichtig aan concluderen dat het aantal nakweek dieren toeneemt. Niet alleen binnen het stamboek maar ook daarbuiten. In het stamboek zijn jonge dieren opgenomen die van kwekers zijn betrokken die niet deelnemen aan het stamboek. Het zijn enkele kwekers uit Duitsland en ook Nederland. Het bewijs dat deze dieren in gevangenschap goed te houden zijn laat voor zich spreken. Het wachten is nu nog op nakweek van 2e en 3e generatie. Ik weet dat er op één locatie een 2e generatie dier al één maal eieren heeft afgezet dus wie weet voor het komende jaar.

5.0 Sterfte

In 2005 is de sterfte cijfer hoog. In totaal werden dertien sterfgevallen gemeld.
Van de HKI groep slechts één sterfgeval. Van de HKII groep zijn toen zeven dieren gestorven. Van de groep van 60 in beslag genomen dieren in Frankrijk werd één sterfgeval gemeld.
In 2006 is één sterfgeval vermeld. Het betrof hier een dier uit de IBG groep.
2007 had gelukkig weinig sterfgevallen. Eén HKI en één HKII dier (helaas een vrouwtje) vonden de dood en drie dieren op particuliere locaties werden spijtig als dood vermeld.

6.0 Overdrachten

Alleen in 2006 en 2007 hebben er overdrachten plaats gevonden.
In 2006 zijn totaal zeven dieren (3 HKI en 4 HKII) overgedragen naar een bestaande locatie binnen het stamboek waar al vier HKII dieren waren gehuisvest. Deze overdracht is zonder medeweten van het stamboek gedaan en er is op dit moment onduidelijkheid over deze dieren. Ten tijde van het opstellen van dit rapport is dit in onderzoek.
Binnen de HKII groep heeft in 2007 één overdracht plaatsgevonden. Het betreft hier een koppel. Hiermee is er een nieuwe locatie ontstaan
In 2007 is ook door overdracht van een particulier totaal bestand aan ster schilpadden één locatie opgeheven en tegelijker tijd een nieuwe locatie ontstaan. Het betreft hier een overdracht van een volwassen trio. Verder heeft er nog een particuliere overdracht plaatsgevonden van twee dieren tussen twee bestaande locaties.

7.0 Discussie

In het jaarverslag van 2004 geeft mijn voorganger aan hoeveel moeite het kost om informatie van stamboekdeelnemers, voornamelijk de TSA/ESF dieren, te verkrijgen. Nog steeds zijn er enkele die nog geen verslag hebben uitgebracht.

In principe wordt er contract breuk gepleegd daar men de verplichting heeft om jaarlijks verslag uit te brengen over de status van de dieren. Dit is een uiterst slechte zaak. Het ESF dient verantwoording af te leggen aan de TSA over de status van de in beslag genomen dieren.....Zo staan we wel in ons hemd.....

Ik heb de moeite genomen om elke TSA/ESF locatie persoonlijk via de mail te benaderen. Dit heeft foto materiaal en data m.b.t. gewicht en lengte opgeleverd

Ik zal het komende jaar het contact met de TSA/ESF locaties te verbeteren en intensiveren.

En hoe nu verder ?

Het stamboek kan nog niet veel beteken als het gaat om het opzetten van een fokprogramma met daarbinnen tien onverwante bloedlijnen.

Van alle dieren is de herkomst (geografisch) onbekend. Van enkele volwassen dieren (locaties) spreekt men slechts van een vermoedelijke herkomst. Dit vermoeden kan best als uitgangspunt dienen.

Ik heb mij als doel gesteld om binnen het stamboek zoveel mogelijk gegevens te verzamelen die eventueel ondersteunend kunnen zijn bij het bepalen van de herkomst.

Ik zal stamboek deelnemers benaderen die de beschikking hebben over volwassen dieren. Volwassen dieren zijn nu eenmaal het gemakkelijkst te vergelijken. Het gaat om data als; gewicht bij eerste ei afzet, grootte en gewicht eieren, legsel grootte etc. Ook wil ik aan de hand van foto materiaal bekijken of er op basis van specifieke kenmerken men iets kan zeggen. Misschien levert het wat op... misschien ook wel helemaal niets. Zover zijn er zes locaties met volwassen reproductieve dieren.

Wat is dan nu het nut van dit stamboek op dit moment ?

Voorlopig is de nakweek dat voortkomt uit dit stamboek het gewenste alternatief voor wildvang/import en nu hopen dat het wordt opgemerkt.

Dus wil men de aankopen van wildvang/import dieren tegengaan dan is het aanbod van nakweek dieren het middel. Binnen het stamboek en daarbuiten neemt de nakweek gestaag toe. Gezien de populariteit van deze soort onder schildpadhouders, verwacht ik ook niet dat er ooit een nakweek stop zal komen (zoals bij andere stamboeken het geval is).

Of heb ik het mis en zal de aanhoudende, verkapte farmbred/wildvang er voor zorgen dat de nakweek niet kan worden afgezet. We zullen zien.

Helaas is het nog steeds zo dat deze soort in grote getallen wordt gesmokkeld. Er is wel maandelijks tot wekelijks nieuwsgeving hierover uit het land van herkomst. Vooral dieren die worden gesmokkeld naar Maleisië worden regelmatig onderschept. Toch kan je bijna in iedere dierenwinkel in Maleisië kleine sterschildpadjes kopen. De regelgeving in Maleisië staat dit toe. Maar niet voor lang meer.

In maart 2008 zal dit veranderen wanneer het dier in Maleisië als beschermde soort wordt vermeld. En de regelgeving m.b.t. internationale handel in het bedreigde soorten (Flora en Fauna) van kracht wordt.

Het wordt tijd dat we hier in het westen op dezelfde manier over deze soort gaan denken.

Het stamboek is het bewijs dat de ster schildpad, mits gehouden aan de juiste huisvestiging richtlijnen, prima te houden is.

Met 210 levende dieren beschikken we over een grote groep dieren en is daarmee een bron van informatie. En vormt een uitstekende basis voor een gezonde populatie sterschildpadden in gevangenschap.

Arnaud van den Berg en Peter Bulsing

Stamboek en houder en Co-stamboekhouder

Literatuur:

Berg, A van den. (2007) : Persoonlijke ervaringen met de Indische Sterschildpad *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1795)- TRIONYX 5(6): 162-171

Bidmon, H-J. (2002a): Die indische Sternschildkröte *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1795)- Eine problematische tropische landschildkröte ? Mehrjährige Haltung und Vermehrung in Deutschland. Teil 1: Aussehen, Verbreitung und lokalrassen, Einwöhnung, Vorstellung der Zuchtgruppe – REPTILIA(D), 6(32): 56-64.

- (2002b): Die indische Sternschildkröte *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1795)- Teil 2 : Haltung - REPTILIA(D), 6(33): 56-63.

- (2002c): Die indische Sternschildkröte *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1795)- Teil 3 : Nachzucht - REPTILIA(D), 6(34): 56-62.

- (2002d): Die indische Sternschildkröte *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1795)- Teil 4 : Schlupf, Aufzucht und krankheiten. - REPTILIA(D), 6(35): 56-63.

Bulsing, P (2003): Stamboek voor de Indische Sterschildpad opgestart (*Geochelone elegans*)- TRIONYX 1 (4) : 93-97

Bulsing, P & A. van den Berg (2007) : Stamboek Indische Sterschildpad overgedragen. - TRIONYX 5(1) : 19 – 21

Fife, Jerry D- (2007): The Natural history, Captive Care and breeding of *Geochelone elegans* and *Geochelone Platynota* – Turtles of the world, number 10. isbn 0-9787556-2-6

Sanz, A & F.J Valverde (1999) : *Geochelone elegans* : Keeping and breeding the Indian Startortoise. – REPTILIA (GB), (9): 43-49

Silva, Ansem de: The biology and status of the Star Tortoise in Sri lanka

Storms, G. & H-D Philippen (2004): Langjährige Zucht der Indischen Sternschildkröte, *Geochelone elegans* (SCHOEPFF,1794)- MARGINATA (D), (4): 22-30.

Vinke, T & S Vinke (2004): Vermehrung von Landschildkröten.

Wolff, B (2004) :Auf der Suche nach der Sternschildkröte (*Geochelone elegans*) -MARGINATA (D), (4): 16-21

Website van een Engelse deelnemer :

<http://www.startortoiseuk.co.uk/>